

Тема 2. Зовнішньоекономічна діяльність як система господарських зв'язків українських підприємств.

План.

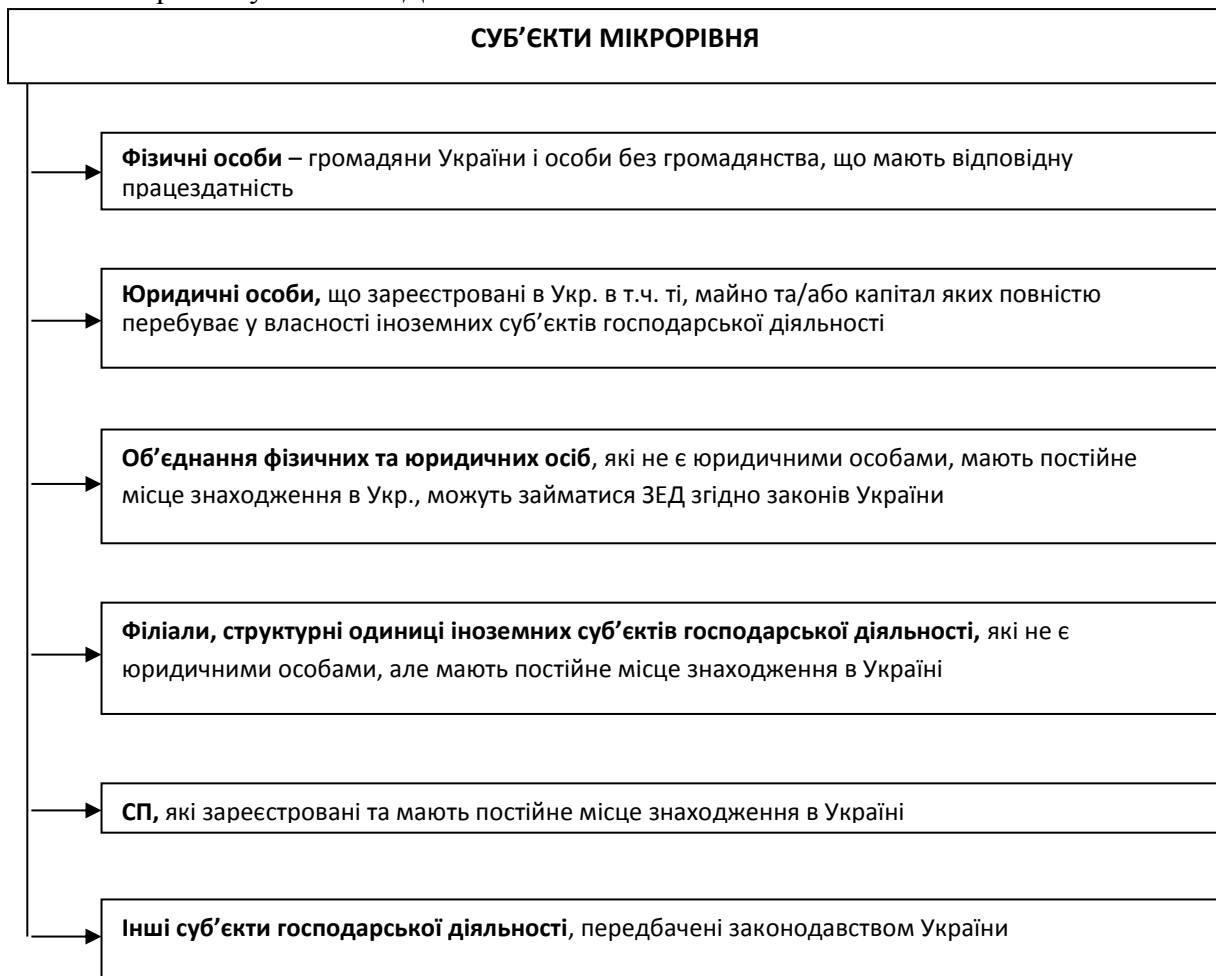
1. Поняття об'єкту ЗЕД та суб'єкту ЗЕД. Класифікація суб'єктів ЗЕД.
2. Основні способи співпраці національних та іноземних суб'єктів ЗЕД.
3. Принципи здійснення ЗЕД в Україні.
4. Основні напрямки розвитку зовнішньоекономічних зв'язків України.

1. Поняття об'єкту ЗЕД та суб'єкту ЗЕД. Класифікація суб'єктів ЗЕД.

Об'єктом ЗЕД є процеси обміну товарами, результатами творчої діяльності та інші види ЗЕД, відповідно до чинного законодавства країни.

Суб'єкти ЗЕД – це суб'єкти господарської діяльності, що належать до різних форм власності, самостійно здійснюючи зовнішньоекономічні операції з закордонними партнерами.

У ст.3 «Суб'єкти ЗЕД» Закону України «Про зовнішньоекономічну діяльність» міститься перелік суб'єктів ЗЕД:

2. Основні способи співпраці національних та іноземних суб'єктів ЗЕД.

Варіанти взаємодії різнонаціональних господарюючих суб'єктів є досить різноманітними. Формалізуючи такі ситуації, можна у вигляді схем відобразити 5 випадків.

У- національний господарюючий суб'єкт;

В – його зарубіжний контрагент;

МГК – міжнародний господарський контракт.

Рис 1. Розвиток господарських зв'язків між національними суб'єктами господарювання та їх іноземними партнерами на території України.

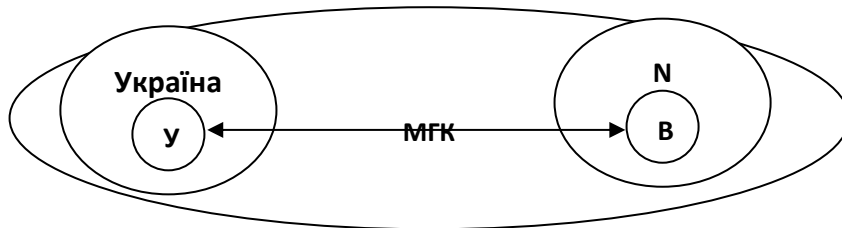

Рис. 2. Розвиток господарських зв'язків між національними суб'єктами господарювання, які розташовані на території України, та їх зарубіжними партнерами, що знаходяться в своїй, або іншій країні.

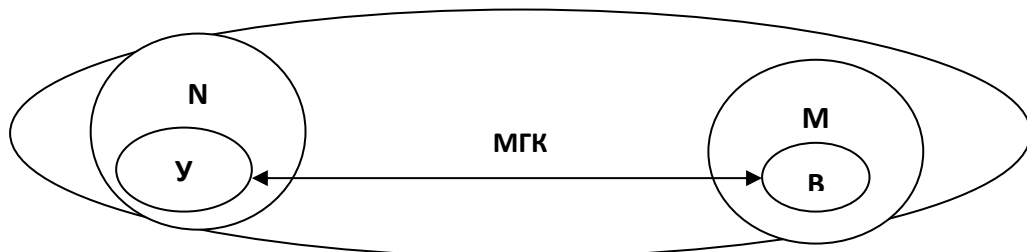

Рис. 3. Розвиток господарських зв'язків між національними суб'єктами господарювання, які розташовані за межами України, та їх зарубіжними партнерами, що знаходяться в своїй, або іншій країні.

Рис 4. Розвиток господарських зв'язків між національними суб'єктами господарювання, які розташовані за межами України та їх зарубіжними партнерами, на території третьої країни.

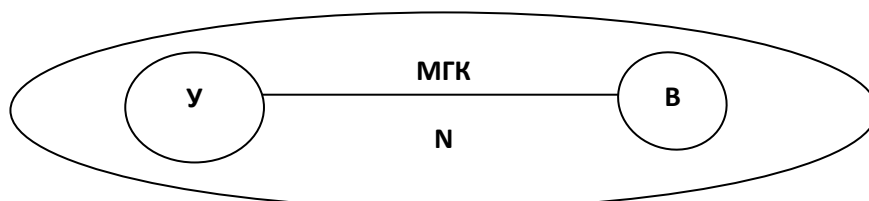

Рис.5. Розвиток господарських зв'язків між національними суб'єктами господарювання, які розташовані за межами України та їх зарубіжними партнерами, в країні-місці знаходження останніх.

3. Принципи здійснення ЗЕД в Україні.

В Законі Укр. “Про ЗЕД” відображені основні принципи здійснення ЗЕД в Україні, а саме:

<p>1. Принцип суверенітету:</p> <ul style="list-style-type: none">• Виключне право народу України на здійснення своєї ЗЕД;• Обов’язковість виконання суб’єктами ЗЕД усіх договорів та угод.
<p>2. Принцип свободи:</p> <ul style="list-style-type: none">• Добровільність участі в ЗЕД• Свобода у виборі форм здійснення ЗЕД• Підпорядкування законам України• Гарантування права власності на результати ЗЕД.
<p>3. Принцип рівності:</p> <ul style="list-style-type: none">• Рівність всіх суб’єктів перед законом, що її регламентує• Заборона дискримінації суб’єктів ЗЕД з боку держави та з боку інших суб’єктів господарювання
<p>4. Принцип верховенства закону:</p> <ul style="list-style-type: none">• Регулювання ЗЕД тільки законами України• Заборона підзаконних актів
<p>5. Принцип захисту інтересів:</p> <ul style="list-style-type: none">• Захист інтересів суб’єктів ЗЕД на території Укр. та за її межами• Захист інтересів держави у ЗЕД на території Укр. та за її межами
<p>6. Принцип еквівалентності обміну:</p> <ul style="list-style-type: none">• Незастосування демпінгу при здійсненні ЗЕД.

4. Основні напрямки розвитку зовнішньоекономічних зв’язків України.

У наш час Україна послідовно розвиває зовнішні економічні зв’язки з країнами всіх континентів.

У перші роки незалежності зовнішня економічна діяльність України була незначною і нерациональною, з властивою вузькою географією, нерозвиненою структурою і суттєвою перевагою імпорту над експортом. Причиною такої ситуації був досить високий рівень інтеграції і кооперування всіх без винятку галузей господарства України з господарствами колишніх республік СРСР.

Така ситуація обумовила в 1991 році підписання угоди про утворення Співдружності Незалежних Держав, до якої спочатку ввійшли Росія, Україна, Білорусь, а згодом приєдналися інші республіки колишнього СРСР, крім країн Балтії. З часом структура і динаміка зовнішньоекономічних зв’язків поступово змінюється як в кількісному, так і в якісному аспектах. Якщо в 1994 році Україна здійснювала зовнішньоекономічні операції з 135 країнами, то 2012 вже з 219 країнами світу.

Аналіз ЗЕД України дає підстави виявити такі ознаки розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні:

- Наявність впродовж останніх років від’ємного сальдо зовнішньоторгівельного обороту;
- Закріплення сировинної структури товарного експорту, яка не відповідає національним пріоритетам;
- Невисокі обсяги зовнішньої торгівлі внаслідок переважно сировинної структури експорту (вартісні обсяги середньомісячного експорту товарів до України у вимірі на душу населення досі в кілька разів нижчі, ніж у країнах Центральної та Східної Європи).